

سید محمود علوی

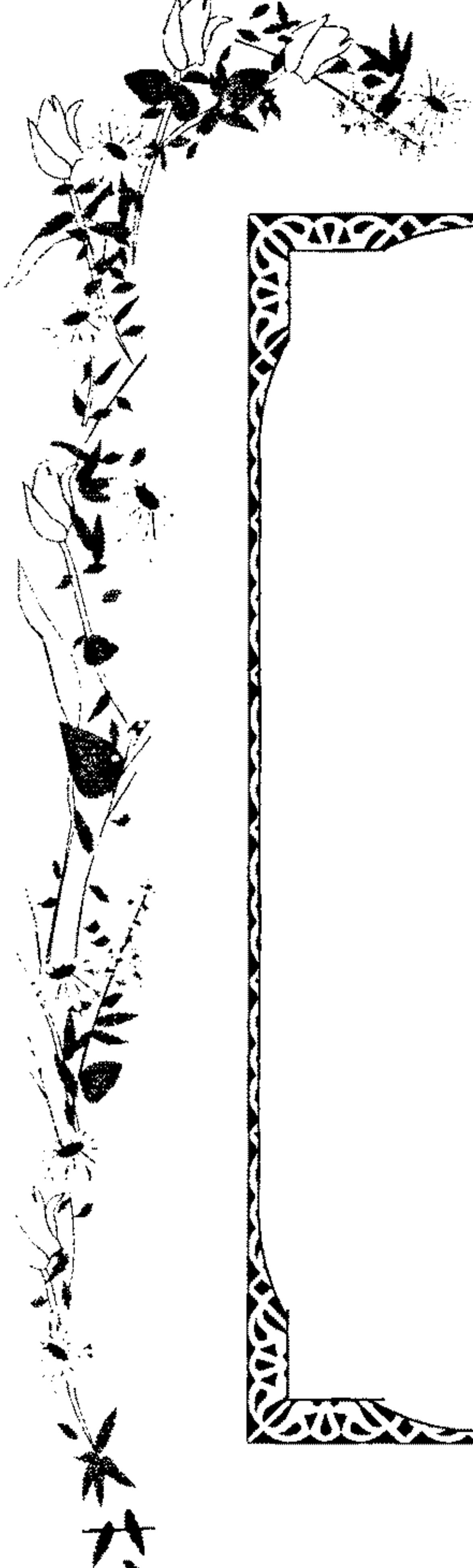
در پیشگاه

راصران

شناخت

امام زمان

عجل الله تعالى فرجه

شناخت

امام زمان

عجل الله تعالى فرجه

سید محمود علوی

علوی، محمود، ۱۳۳۷

شناخت امام زمان عجل الله تعالى فرجه / محمود علوی - تهران: مهام، ۱۳۸۰.

۲۲۰۰ ریال ۴۸ ص.

فهرستنامه براساس اطلاعات فیبا

چاپ پنجم: ۱۳۸۰ کتابنامه بصورت زیرنویس.

۱. محمدبن حسن(عج)، امامدوازدهم، ۲۵۵ق. ۲. مهدویت - انتظار، الف. عنوان.

۲۹۷ / ۹۵۹ BP ۵۱ / ۷۷ ش

کتابخانه ملی ایران

۷۷-۱۶۶۶۴ م

مجموع تیراژ چاپهای قبل: ۴۵۰۰ نسخه

شناخت امام زمان عجل الله تعالى فرجه

سید محمود علوی

انتشارات مهام

چاپ پنجم / ۱۳۸۰

۵۰۰ نسخه

حروفچینی: شبیر / ۷۵۲۱۸۳۶

چاپ و صحافی: شرکت انتشارات علمی و فرهنگی

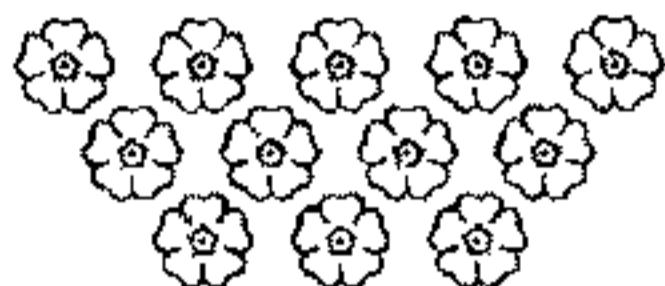
شابک: X - ۰ - ۹۰۷۶۰ - ۹۶۴

۲۲۰ تومان

تهران، خ کارگر جنوبی، بین خ جمهوری اسلامی و خ آذربایجان،
نبیش کوچه شهید کامیاب، پلاک ۲۲۹/۹، طبقه دوم

تلفن ۹۳۳۹۱۴

معرفی حضرت مهدی علیه السلام

نام	محمد
القب	مهدی؛ بقیة الله؛ صاحب الزمان؛ صاحب الامر؛ ولي عصر؛ قائم و ...
کنیه	ابا صالح؛ ابوالقاسم
نام پدر	حضرت حسن عسکری <small>علیه السلام</small>
نام مادر	نرجس (نرگس)
تاریخ تولد	۱۵ شعبان، سال ۲۵۵ ه.ق. (سحرگاه روز جمعه) ولادت حضرت امام زمان <small>علیه السلام</small> مانند ولادت حضرت موسی <small>علیه السلام</small> که مخفی بود تا دست دشمنان خداکه در کمین به دنیا آمدنش بودند، از وی کوتاه شود.
محل تولد	شهر سامراء
آغاز امامت	۹ ربیع الاول سال ۲۶۰ ه.ق.
زمان ظهور	هرگاه خداوند متعال اراده نماید.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

از امام مهدی علیه السلام چه می دانید؟

آن یگانه یاور مظلومان، آن تنها فریادرس استغاثه های بی پناهان، آن کس که سخن از او در میان مسلمانان در تاریخ اسلام حماسه ها آفرید و یادی از او پیروزیها ساخت، آن کس که دیدار او یگانه خواسته مؤمنان راستین در مناجات های شبانه بود؛ از آن بزرگوار چه می دانید؟ از آنکه پیامبر اسلام و پیامبران و اولیاء الهی مظلومان و ستمدیدگان را به ظهورش و برپائی عدل و داد به دست حضرتش در سراسر گیتی نوید داده اند، چه می دانید؟

از آن بزرگوار چه می‌دانید

نوشتاری که در پیش رو دارید، نگاهی بسیار کوتاه به پاره‌ای از مسائل و مفاهیمی است که بر هر شیعه‌ای که خود را پیرو آن بزرگوار می‌داند، دانستنش ضروری است. باشد که با آشنائی هرچه بیشتر وجود مقدس آن بزرگوار، زمینه‌ساز ظهورش گردیده طبیعه‌ای برای پیروزی صالحان و ستمدیدگان جهان بر تمام مستکبرین گردد.

۱- لزوم شناخت امام

شناخت امام زمان هر عصری بر مسلمانان آن زمان واجب است. پیامبر اکرم ﷺ فرمودند: هر کس بپیرد و امام زمانش را نشناسد. مانند کسی است که در دوره جاهلیت (قبل از اسلام) مرده باشد.^۱

امام صادق علیه السلام فرمودند:
لَا يَقْبِلُ اللَّهُ مِنَ الْعِبَادِ عَمَلاً إِلَّا يَعْرِفُهُ فَتَنًا^۲.

خداوند از بندگان هیچ عملی را نمی‌پذیرد مگر آنکه همراه با معرفت نسبت به ما (امامان) باشد.

بدیهی است این شناخت، مقدمه ارتباط معنوی و عاطفی است. زیرا باعث رهیابی به سوی ولی خدا می‌شود که نتیجه قطعی آن یافتن مسیر حق و حرکت در آن مسیر می‌باشد.

۲ - اصالت مهدویت

مسئله مهدویت در اسلام اصالت دارد. ریشه و اصل این عقیده در قرآن و احادیث موجود است، و لذا بنیان این عقیده از صدر اسلام آغاز و بنا نهاده شده است و به وسیله شخص پیامبر اکرم ﷺ و ائمه طاهرین علیهم السلام این اعتقاد تبلیغ و گسترش یافته است:

الف - حضرت مهدی ؑ در قرآن

وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
لِيُسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ ...!

خدا وعده می دهد به کسانی از شما که ایمان آورده اند و

کارهای نیک انجام می دهند تا آنان را در زمین
به خلافت برسانند....

ب - حضرت مهدی علیه السلام در حدیث

پیامبر اکرم ﷺ فرمودند:

سوگند به آن کس که مرا بشارت دهنده‌ای راستین قرار داد،
اگر از عمر جهان یک روز بیش نماند، خداوند همان یک روز
را بس طولانی و دراز می کند تا فرزندم مهدی خروج کند. پس از
خروج او عیسی، روح الله فرود آید و پشت سر وی نماز گزارد.
آنگاه زمین با فروع پروردگار خویش روشن شود. و حکومت
مهدی به شرق و غرب گیتی برسد.^۱

ج - حضرت مهدی علیه السلام در کتب

کتابها و رساله‌های فراوانی در این موضوع از طرف
دانشمندان اسلامی در اعتقاد به این اصل نشر و چاپ

شد هاست، که خود نشان دهنده اصالت و عمق این اعتقاد می باشد.

د - حضرت مهدی ﷺ و اعترافات دیگران

بیش از ۱۱۷ نفر از علمای اهل سنت و شمار زیادی از تاریخ نویسان اعتراف به وجود حضرت مهدی ﷺ دارند از جمله ابن‌ابی‌الحدید می‌گوید:

عمر دنیا و احکام و تکالیف پس ایان نمی‌پذیرد مگر پس از ظهور مهدی.

۳ - بشارات به ظهور حضرت مهدی علیه السلام

ظهور و قیام حضرت مهدی علیه السلام را حتی انبیاء پیشین نیز در کتب خود اشاره کرده‌اند. مانند حضرت داوود علیه السلام و حضرت عیسی علیه السلام و حضرت موسی علیه السلام و و اکنون این اشارت را می‌توان در کتب دانیال پیامبر-زبور داود نبی - انجیل برنابا، انجیل متی و مشاهده نمود.^۱

۱ - طالبین بررسی این بحث می‌توانند به کتاب «خورشید مغرب» اثر محمد رضا حکیم مراجعه نمایند.

۴- تعریف و مفهوم غیبت نواب خاص و عام

کلمه غیبت از غیب یعنی نهان زیستی است و مفهوم غیبت حضرت مهدی علیه السلام این است که مردم از محل ایشان اطلاع نداشته اگر هم ایشان را ببینند او را نمی‌شناسند (مگر به اذن مبارکشان) امام صادق علیه السلام فرمودند: **يَرَوْنَهُ وَ لَا يَعْرِفُونَهُ!** او را می‌بینند ولی نمی‌شناسند.

و حضرت مهدی علیه السلام در همین جهان مانند مردم زندگی می‌کنند و حیات دارند. با این تفکر جائی دیگر برای تهمت ناروایی که به شیعیان زده‌می‌شود و می‌گویند امام زمانشان

درون سردار سامرا می باشد، باقی نمی ماند. آری، واقعه ای تاریخی رخداد که در عصر غیبت صغیری سربازان خلیفه عباسی به قصد دستگیری حضرتش به منزل مسکونی پدر ایشان، حضرت امام حسن عسکری علیه السلام شتافتند و حضرت به نیروی الهی در سردار معجزه ای نشان دادند و پنهان شدند ولی این بدان مفهوم نیست که شیعه حضرتش را در سردار جستجو می کند و در انتظار ظهور ایشان از سردار سامرا می باشد.

ایشان از اولین روز امامت خویش از چشم مردم پنهان بودند و تا سال ۳۲۹ هـ، یعنی ۶۹ سال، چهار نماینده و نائب از جانب خویش انتخاب نمودند که به ترتیب واسطه بین امام علیه السلام و مردم بودند.

این ۶۹ سال را غیبت صغیری (کوتاه مدت) می گویند. این چهار نائب و نماینده حضرت ولی عصر علیه السلام را نواب خاص می نامند. این دانشمندان و فقهاء و بزرگان شیعه به ترتیب عبارتند از:

۱ - عثمان بن سعید عمروی علیه السلام

۲- محمد بن عثمان بن سعید رض

۳- حسین بن روح نوبختی رض

۴- علی بن محمد سیمری رض

بعداز وفات نائب خاص چهارم رض دوران غیبت صغیری پایان یافت و بنابه فرمان الهی دوره دوم غیبت حضرت علی بن موسو موسوم به غیبت کبری (بلندمدت) آغاز شد. که به واسطه نامه‌ای از حضرت مهدی علیه السلام که آن را توقع می‌گویند، زعامت و رهبری شیعه از آن زمان تا ظهور پر سرور حضرتشان به فقهاء پارسا و دین دار و پرهیزکار سپرده شد تا احکام الهی را به مردم برسانند و در حوادث و رویدادها راهبر شیعیان باشند. این رهبران شیعه در زمان غیبت کبری رانواب عام گویند.

۵ - اصالت غیبت

انبیاء پیشین نیز در طول رسالت خویش مدتی از چشمان مردم پنهان بوده غیبت داشته‌اند و در آن زمان دسترسی مردم به پیامبر خویش ممکن نبود. از جمله این انبیاء حضرت موسی علیه السلام را می‌توان نام برد که ۲۸ سال در غیبت از بنی اسرائیل بسربرد^۱ و دیگر پیامبران مانند حضرت یوسف علیه السلام که برادران وی را می‌دیدند ولی نمی‌شناختند^۲ یا حضرت صالح که مدتی را در غیبت زیست^۳ و ...

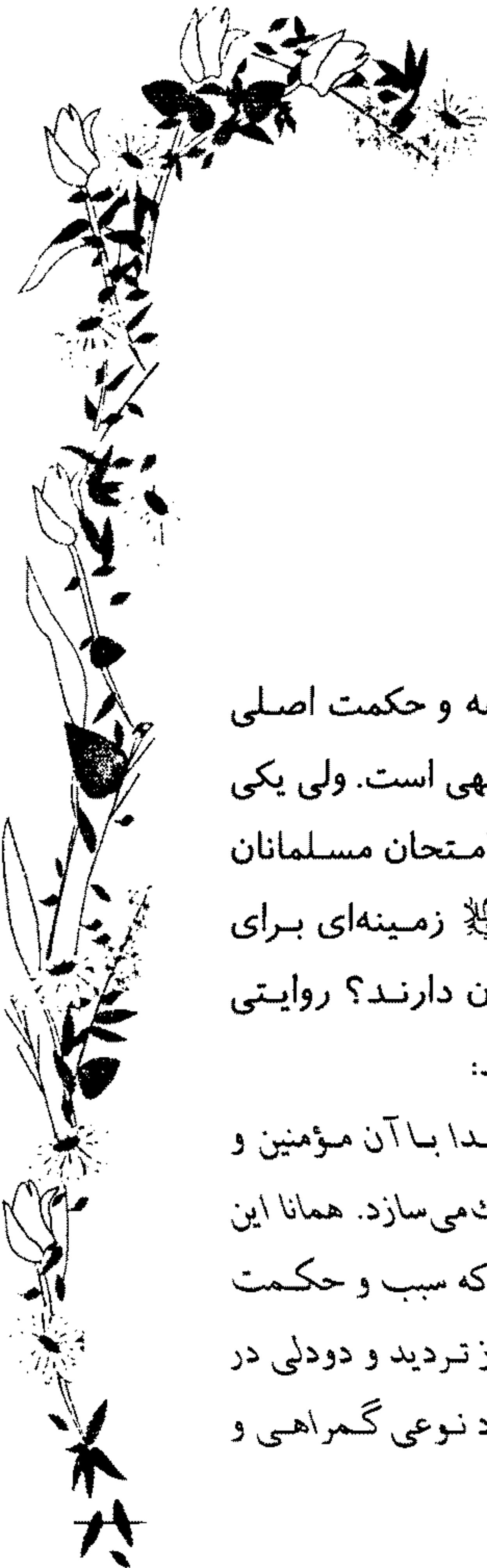
و نیز با توجه به مفهوم غیبت که عدم دسترسی مردم به

۱- کمال الدین، ج ۱، ص ۱۵۲.

۲- منتخب الاثر، فصل ۲، باب ۳۸، ص ۳۰۰ و ۳۰۱.

۳- کمال الدین، ج ۱، ص ۱۳۶.

پیامبر و امام خویش است، ائمه اطهار علیهم السلام نیز در دورانی از زندگی و امامت خویش دارای چنین غیبیتی بودند. مانند حضرت موسی کاظم علیه السلام که ۱۴ سال در زندان هارون الرشید بوده‌اند و شیعیان دسترسی به امام خویش نداشتند.

۶ - فلسفه غیبت

باید توجه داشت که به طور کلی فلسفه و حکمت اصلی غیبت بر ما پوشیده است و این از رموز الهی است. ولی یکی از علل مهم غیبت که می‌توان نام برد، امتحان مسلمانان است و این نکته که غیبت امام زمان علیه السلام زمینه‌ای برای آزمودن مردم است که چه کسانی ایمان دارند؟ روایتی است از حضرت رسول ﷺ که فرمودند:

برای قائم ما غیتی خواهد بود که خدا با آن مؤمنین و افراد با ایمان را می‌آزمايد و کفرپیشگان را هلاک می‌سازد. همانا این غیت یکی از اسرار الهی و رموز ربانی است که سبب و حکمت آن از نظر بندگان پوشیده است، بنابراین از تردید و دو dalle در آن پرهیزا که همانا شک در کار خدا، خود نوعی گمراهی و

کفروزی است^۱.

علت دیگر حفظ حضرت ولی عصر علیہ السلام از خطرات
جسمانی از ناحیه دشمنان و عدم بیعت با ستمکاران است. در
توقیعی خود حضرتشان می فرمایند:

و اما سبب غیبت ... همانا هیچ یک از پدران من (ائمه
اطهار) نبودند که بیعت و پیمان یا اغیان ستمگر زمانشان در
گردنشان نباشد و حال اینکه من به هنگام رستاخیز قیام خواهم
کرد و هیچ قرار و مداری با هیچ یک از گردنشان نخواهم
داشت.^۲

۱- کمال الدین، ج ۱، ص ۲۸۷ و ۲۸۸.

۲- کمال الدین، ج ۲، ص ۴۸۵.

۷ - فائدہ امام غائب

* طبق عقائد اسلامی وجود امام و حجت در هر زمانی در روی زمین لازم است چه ظاهر در میان مردم باشد و چه پنهان. به عبارت دیگر ظاهر بودن یا غائب بودن آن امام لازم نیست، بلکه وجود او الزامی است. حضرت امیر علیہ السلام در نهج البلاغه می فرمایند:

زمین از پیشوای قائمی که برای نگهداری حجت الهی به پا خیزد هیچ گاه خالی نمی ماند چه آشکار و شناخته شده باشد و چه ناشناخته. [وجود] این پیشا برای آن لازم است که بر هانها و حجتها روش خدا نابود نگردد.^۱

* بهره گیری از حضرت مهدی علیہ السلام در دوران غیبت

۱ - نهج البلاغه، ترجمه حکمت، ۱۳۹۵.

مانند استفاده از خورشید پس ابر می باشد.

حضرت مهدی در توقعی می فرمایند:

اما چگونگی بهره وری از من در دوران غیبت مانند
بهره وری از آفتاب است، هنگامی که در پس ابرها از دیده ها نهان
باشد. به درستی من مایه امان مردم از خشم خداوند.^۱

* ایمان به مهدی علیه السلام و انتظار فرج و ظهور امام غائب
مایه امیدواری و آرام بخش دلهای محرومان است.

حضرت مهدی علیه السلام در دوران غیبت نیز برای حل و فصل
امور ضروری مسلمین تا سرحد قدرت کوشش می کنند و
این نکته منافاتی با غیبت حضرتش ندارد. می توان گمان
داشت، برخی از رسیدگیها که بطور مستقیم با غیبت ایشان
مناسب ندارد، صورت نمی پذیرد.

۸- طول عمر حضرت مهدی علیه السلام

واضح است که امام مهدی علیه السلام به علت غیبت طولانی شان از عمری بلند برخوردار خواهند بود، امام سجاد علیه السلام می فرمایند:

فِي الْقَائِمِ سُنَّةٌ مِنْ نُوحٍ وَ هُوَ طُولُ الْعُمُرِ.

ستی نیز از نوح به [حضرت] قائم [علیه السلام] رسیده است و آن طول عمر است.

این مسأله دست آویز بسیار مهمی نزد کوردلان خردگیر بوده است و بارها مسأله طول عمر را با عنوانی مختلف مورد اشکال قرار داده‌اند. پاسخ اینکه:

اولاً

آنچه در انسان زندگی اصالت دارد، زیستن است نه مردن، ما هیچ دلیل عقلی بر این مسأله نداریم که بتواند اثبات نماید که زندگی انسان محدود به زمانی خاص است. بلکه بر اساس عقل و علم تا وقتی که عوامل حیاتی در انسان وجود داشته باشد، زندگی طولانی برای او امری بسیار عادی و طبیعی است.

ثانیاً

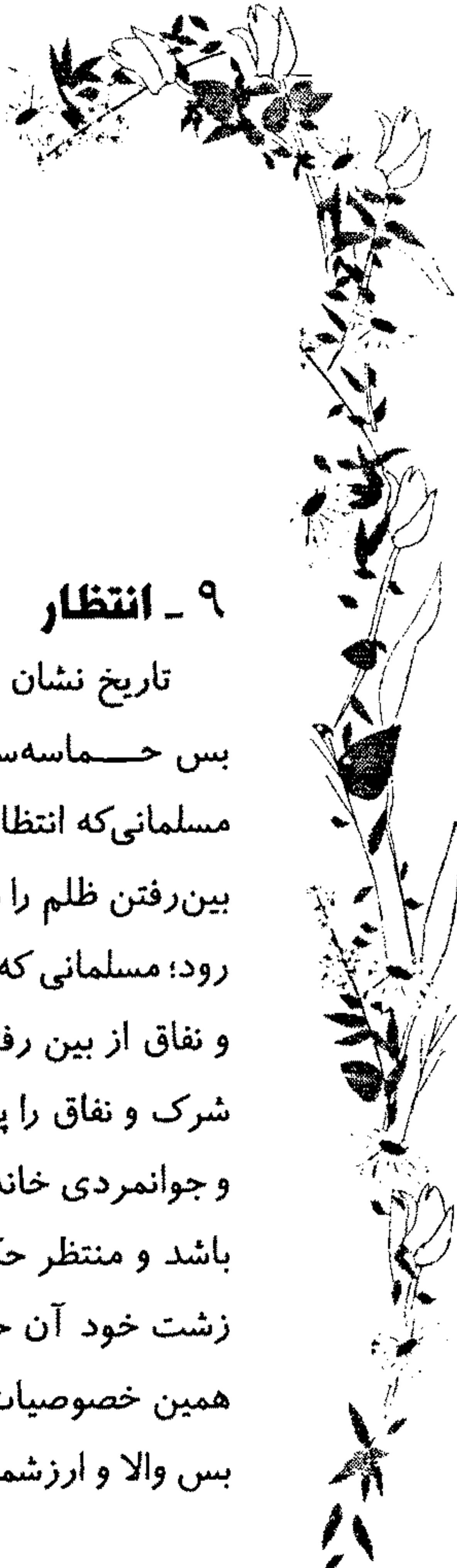
بررسی آراء و عقاید دانشمندان اثبات می‌کند که هیچ‌کدام از آنها منکر طول عمر نیستند. بلکه بسیاری از آنها خود همواره به دنبال کشف چاره‌ای برای ادامه حیات انسان بوده‌اند، پس این مسأله را کاملاً امکان‌پذیر می‌دانند. بر اساس نظرات ایشان هر که نکات بهداشتی و بهزیستی را به‌طور کامل به کار بیندد، سالیان دراز شاداب خواهد ماند و پیری در او راه پیدا نخواهد کرد. چه مانعی دارد که حضرت مهدی علیه السلام که آگاهترین فرد نسبت به علوم طبیعی و غیرطبیعی است، سالیان دراز به امر الهی سالم به سر برد.

ثالثاً

تاریخ افراد بسیاری را نشان می‌دهد که سالیان درازی در جهان به زندگی پرداخته‌اند که خود این مسأله نشانه امکان‌پذیر بودن طول عمر برای حضرت مهدی علیه السلام است و بنابراین طول عمر حضرتش امری نیست که خارج از قدرت لایزال الهی و بروون از مرز توانائی او باشد و این مسأله به هیچ وجه نمی‌تواند دلیل قابل قبولی در انکار وجود آن حضرت علیه السلام قرار گیرد.

رابعاً

تفکر دینی مرگ را به امر خدا می‌داند. بر خداوند متعال آسان و ساده است که عمر ولی خود را با قدرت بیکرانی که دارد طولانی سازد چنانکه عمر پیامبران پیشین را طولانی نمود. به عنوان مثال قرآن زمان تبلیغ حضرت نوح علیه السلام را ۹۵۰ سال عنوان نموده است.

۹ - انتظار

تاریخ نشان می‌دهد که انتظار قیام حضرت مهدی علیه السلام
بس حماسه‌ساز، شکوهمند و انسان‌ساز بوده است.
مسلمانی که انتظار عدل جهانی حکومت حضرت مهدی و از
بین رفتن ظلم را می‌کشد، نمی‌تواند ظالم باشد یا زیر بار ظلم
رود؛ مسلمانی که انتظار حکومتی را می‌کشد که در آن شرک
و نفاق از بین رفته تقوی جایگزین گردیده باشد، نمی‌تواند
شرک و نفاق را پیشه خود سازد؛ مسلمانی که طعم بزرگواری
و جوانمردی خاندان عصمت و حضرت مهدی علیه السلام را چشیده
باشد و منتظر حکومت آن بزرگوار باشد، نمی‌تواند با اعمال
زشت خود آن حضرت را از خود دلگیر نماید و به خاطر
همین خصوصیات است که منتظر در روایات ما از مقامی
بس والا و ارزشمند برخوردار است. امام صادق علیه السلام به نقل از

پیامبر اکرم می فرمایند:

أَفْضَلُ أَعْمَالِ أُمَّتِي إِنْتِظَارُ الْفَرَجِ^۱

بالاترین اعمال امت من انتظار فرج است.

و مقام منتظران را در سطح مقام شهیدانی ذکر کرده‌اند
که در راه خدا بر خون خود غلطیده‌اند.

امام صادق علیه السلام می فرمایند:

الْمُنْتَظَرُ لِأَمْرِنَا كَالْمُتَحَشِّطِ بِذَمِّهِ فِي سَبِيلِ

الله^۲

هر آن کس که انتظار امر ما [ظهور حضرت مهدی] را
بکشد، مانند کسی است که در راه خدا به خون خود
غلطیده باشد.

در روایت دیگری می فرمایند:

هُوَ كَمَنٌ كَانَ مَعَ رَسُولِ اللهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ^۳.

او [منتظر امام زمان علیه السلام] مانند کسی است که در کنار

۱ - کمال الدین، ج ۲، ص ۴۴۶.

۲ - کمال الدین، ج ۲، ص ۴۴۵.

۳ - منتخب‌الاثر، فصل ۱۵، باب ۲، ص ۴۹۸.

پیامبر خدا ﷺ بوده است.

پس باید انتظار کشید، باید حرکت کرد و باید در این
حرکت ایستادگی نمود، باید کوشش نمود و جدیت به خرج
داد که انتظار بر مؤمنین منتظر، بس گواراست.

امام صادق علیه السلام فرمودند:

فَجِدُوا وَ انْتَظِرُوا هَنِئًا أَيَّتُهَا الْعِصَابَةُ
الْمَرْحُومَةُ^۱.

پس بکوشید و انتظار کشید که این انتظار
گوارایتان باد ای گروه رحمت شده!

۱ - منتخب الأثر، فصل ۱۰، باب ۲، ص ۴۹۸.

۱۰ - چگونه انتظار بکشیم؟

این سؤالی است که پیش از هر پرسش دیگری ذهن هر مسلمانی را به خود جلب می‌کند. چگونه باید انتظار کشید؟ ما در زمان غیبت امام زمان علیه السلام چه وظیفه‌ای داریم؟ چه باید بکنیم که امام زمان علیه السلام از ما خشنود گردند؟ و ...

آشنائی با وظائف منتظر در زمان غیبت ما را یاری خواهد نمود که هرچه نیکوتر انتظار قیام آن بزرگوار را بکشیم. در اینجا ما اندکی از آن وظائف را بر شما عزیزان یاد آور می‌گردیم:

۱ - شناخت حضرت مهدی علیه السلام: یکی از مهمترین وظائف ما در زمان غیبت شناسائی آن بزرگوار است و باید دانیم که مقصود از این شناسائی تنها آشنائی علمی و یا اریخی با آن حضرت نیست، بلکه باید به مقامات معنوی

آن بزرگوار عرفان پیدا کنیم و امید است در مرحله بعد به
آن حضرت قلباً محبت داشته باشیم.

۲- باید بدانیم که اگر از امام زمان خود دوریم، اگر حضرت مهدی علیه السلام غائب است، اگر رنج می‌کشیم همه و همه نتیجه اعمال زشت خود ماست. پس باید خود را بسازیم، باید اعمالمان را اصلاح نمائیم، گویی همواره در مقابل مولایمان امام زمان علیه السلام قرار داریم. حضرت مهدی علیه السلام نیز به این نکته نظر دارند، آنجا که می‌فرمایند:

فَلْيَعْمَلْ كُلُّ امْرِيٍ عِنْكُمْ مَا يَقْرِبُ بِهِ مِنْ
مَحَنَّا وَلْنَتَحَنَّ مِنْ كِرَاهَتِنَا وَسَخَطِنَا!

هریک از شما باید به آنچه که به وسیله آن به دوستی ما
نژدیک می‌گردد، عمل کند و باید از آنچه که به وسیله
آن به ناخشنودی و خشم‌ها می‌رسد، پرهیز د.

۳- پس از آنکه حضرت مهدی علیه السلام را شناختیم و اعمال
سه کردیم، باید به دگرسازی و شناساندن آن بزرگوار

به دیگران بپردازیم و این وظایفه‌ای بس مهم و عظیم است.

۴ - دعا: برای آن حضرت دعا کنیم و ظهور آن حضرت را از خداوند بخواهیم که خود او فرمود:

أَكْثِرُوا الدُّعَاءِ بِتَغْجِيلِ الْفَرَجِ وَإِنَّ ذَلِكَ
فَرَجُوكُمْ!

برای فرج بسیار دعا کنید که به راستی گشایش خود شما نیز در آن است.

دعای عهد^۱ را صبحها بعد از نماز حتماً بخوانیم. در قنوت‌های نماز دعای فرج^۲ را فراموش نکنیم و به یاد داشته باشیم که دعا کردن برای آن حضرت از حقوقی است که آن بزرگوار به گردن ما دارند. و نیز دعای ندبه را که زبان حال یک فرد منتظر و شیدای شیعی و سرشار از معانی جالب و ژرف است، در روزهای عید و هر جمیعه صبح بخوانیم.

۵ - صدقه: برای سلامتی آن حضرت صدقه بدھیم و

۱ - بحار الانوار، ج ۵۳، ص ۱۸۱.

۲ - حاج شیخ عباس قمی رحمه اللہ، مفاتیح الجنان، بعد از دعای ندبه.

۳ - مثل دعای اللہمَ كُنْ لِوَلِيکَ و دیگر ادعیه واردہ در این زمینه.

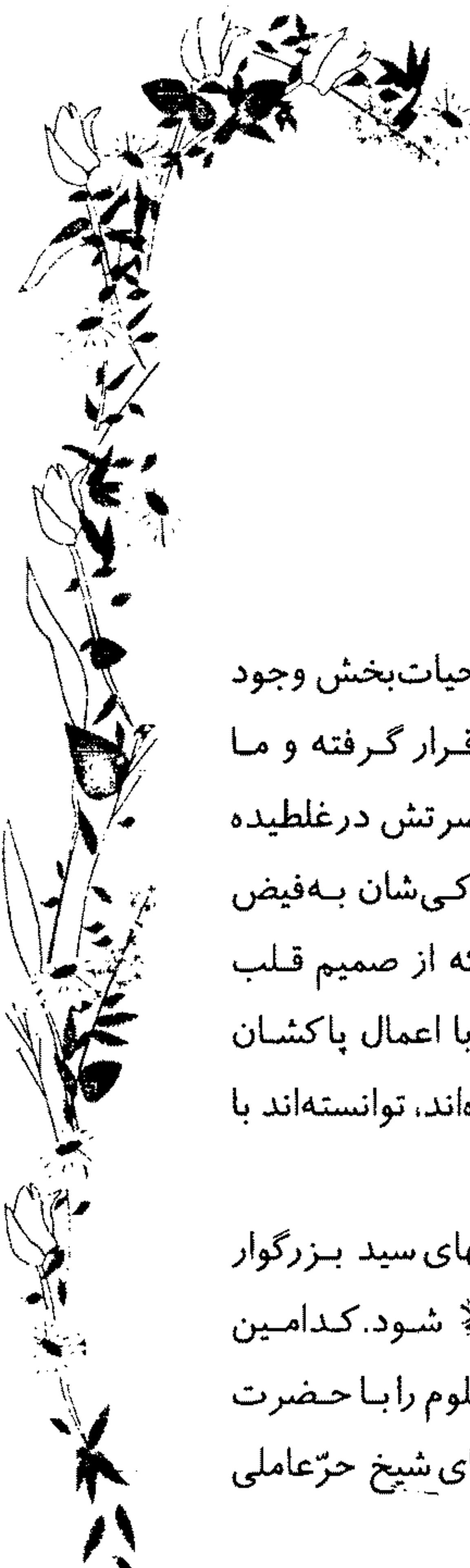
پس از نمازهای یومیه خواندن آیة الكرسی را برای سلامتی آن حضرت فراموش ننمائیم.

۶- حل مشکلات و ناراحتیهای خود را از آن حضرت بخواهیم و مطمئن باشیم که ایشان مناجات‌های ما را می‌شنود و به آن پاسخ می‌دهند. (ان شاء الله تعالى)

۷- از نواب عام آن حضرت، فقهای بزرگ شیعه پیروی نمائیم و بدانیم که به فرمان حضرت در زمان غیبت، تحت سرپرستی آنها هستیم.

۸- دو امر مهم یعنی انتظار فرج و صبر در مقابل ناملایمات را از خداوند متعال مسئلت نماییم.

پیرامون وظائف ما نسبت به حضرت ولی عصر علیهم السلام مسائل بیشتری را می‌توان عنوان کرد که بیان آنها در این مختصر نمی‌گنجد.

۱۱ - دیدارها

از آن‌هنگام که خورشید جهان‌افروز و حیات‌بخش وجود حضرت مهدی علیه السلام، در پس پرده غیبت قرار گرفته و ما نیازمندان، به چاهسار عدم درک فیض حضرتش در غلطیده فروافتاده‌ایم، بزرگواران بسیاری به‌خاطر پاکی‌شان به‌فیض ملاقات با آن حضرت نائل شده‌اند. آنها که از صمیم قلب دیدار با حضرت مهدی علیه السلام را طلب کرده با اعمال پاکشان خود را آماده این وصلت و درک فیض کرده‌اند، توانسته‌اند با حضرت دیدارنمایند.

چه کس توان آن را دارد که منکر ملاقات‌های سید بزرگوار ضی‌الدین بن طاووس با حضرت مهدی علیه السلام شود. کدامیں وردی است که ملاقات‌های علامه بحرالعلوم را با حضرت مهدی علیه السلام باور ننماید؟ یا کدام جاهلی ماجرای شیخ حرّ عاملی

را که به وسیله آن بزرگوار در کودکی شفا یافت و پس از آن از عالمان بزرگ شیعه گردید و کتاب پر ارج وسائل الشیعه را تدوین نمود، را کتمان می‌کند؟

آن حضرت بارهانشان داده‌اند که اگر کسی پیدا شود که از صمیم قلب او را بخواند و با عمل صالح خود عشق خود را به آن بزرگوار اثبات نماید، آن حضرت نیز خواهش وی را بدون پاسخ نخواهد گذاشت و اورابه دیدار خود مفتخر خواهد ساخت.^۱

۱ - برای آشنایی بیشتر می‌توانید به کتاب «نجم الثاقب» و کتاب «جنة المأوى» اثر محدث بزرگوار نوری رحمه الله مراجعه نمایید.

۱۲ - زمان ظهور حضرت مهدی ﷺ

بر اساس آنچه که از روایات به ما رسیده است، زمان ظهور حضرت مهدی ﷺ بر هیچ کس روشن نیست و کسی غیر از خداوند متعال از زمان ظهور آن حضرت آگاه نیست. از امام باقر علیه السلام پیرامون وقت ظهور حضرت علیه السلام سوال گردید. آن حضرت سه بار فرمودند:
كَذَّبَ الْوَقَاتُونَ.

آن کس که [برای ظهور حضرت مهدی] وقتی تعیین نماید، دروغ می‌گوید.

بنابراین از دیدگاه روایات شیعه وقت دقیق قیام واضح نیست. و ظهور حضرت مهدی ناگهانی خواهد بود. پیامبر

اکرم فرمودند:

إِنَّ مَثَلَهُ كَمَثَلِ السَّاعَةِ ثَقَلَتْ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَ
الْأَرْضِ لَا يَأْتِيْكُمُ الْأَبْغَةُ^۱.

مثل رستاخیز هدی مثل قیامت ماست که شماران اگهانی
در برمی گیرد و جز خدا کسی آن را آشکار نمی سازد.
سؤالی که در اینجا ممکن است ذهن ما را به خود مشغول
سازد، این نکته است که می دانیم در روایات اسلامی برای
ظهور حضرت علاماتی پیش بینی شده است، مانند آنکه
گفته اند: ظلم در جهان زیاد می شود و یا آن حضرت در روز جمعه ظهر می کنند،
و ایشان در اولین روز ماه مبارک رمضان ظهر می کنند و ...

با وجود چنین علامتهایی برای ظهر، دیگر ظهر بطور
ناگهانی نخواهد بود. با یک محاسبه ساده می توان حساب
نمود که تا چند سال دیگر روز جمعه به اول ماه مبارک
رمضان می افتد و تا آن وقت بدون دغدغه خاطر و
به اصطلاح با خیال راحت از اینکه حضرت ظهر نخواهد

نمود، عمر را سپری کرد. چنین اندیشه‌ای باطل می‌باشد. در پاسخ مسئله فوق باید گفت: نکته جالب توجه اینکه تمام علاماتی که در روایات به عنوان علامت ظهور ذکر شده‌است، حتی اگر از آن علامت به «حتمی» تعبیر شده باشد امکان دارد خدای بزرگ بر اثر عواملی چند، وقوع آن علامت و مقدرات مربوط به آن را تغییر دهد^۱ و چه بسا بسیاری از آنها اتفاق نیفتند و حضرت مهدی علیه السلام ظهور کند. بنابراین در مسئله ناگهانی بودن ظهور هیچ تغییری حاصل نمی‌گردد. از این مسئله به سه نکته اساسی پی می‌بریم:

۱- برای هنگام ظهور ساعت خاصی مشخص نگردیده است و این مسئله گاهی مبنی بر اعمال مردم است. چه بسا یک عمل نیک ما سالها ظهور حضرت مهدی علیه السلام را نزدیک گرداند و چه بسا اعمال زشت ما و انحراف ما از طریق هدایت، آن هنگام را به زمانهای دور برد.

۱- غیبت شیخ نعمانی، باب ۱۸، ص ۲۰۳، از حضرت باقر علیه السلام روایتی است که در پاسخ پرسش: آیا امکان دارد علامات حتمی نیز به انجام نرسد؟ حضرت فرمودند: بله.

۲- با توجه به غیرحتمی بودن علائم ظهور شباهتی نظیر اینکه اگر ظهور حضرت مهدی علیه السلام را بخواهی باید ظلم رادر جهان زیاد کنی و جائی نخواهد داشت. زیرا برخلاف شببه فوق و بر اساس نکته اول اگر کسی دست به ظلم بزند و یا ستم را در جهان فزونی بخشد کاری به جز عقب انداختن ظهور آن حضرت نکرده است.

۳- آنچنانکه بیان شد ظهور آن حضرت علیه السلام با وجود زمینه هایی چند که در این نوشتار بیان گردیده است تنها به اراده خداوند متعال بستگی دارد و از اینجا اهمیت دعا در ظهور آن حضرت روشن می گردد.

۱۳ - اصحاب حضرت مهدی ﷺ

بزرگترین آرزوی هر شیعه‌ای یاری دادن به امام خویش است، هرکسی دوست دارد که امام زمانش را یاری نماید و جزء اصحاب او قرار گیرد. پس دانستن این نکته بر هر کس ضروری است که اصحاب او چه خصوصیاتی دارند تا خود را به آن خصوصیات بیارایند. این خصوصیات خوبشخانه در روایات ما آمده است.

به هنگام ظهور ۳۱۳ تن از سراسر جهان گرد او جمع می‌شوند و او را یاری می‌نمایند. ایشان پاک مردانی هستند که قلوبشان مملو از محبت آن حضرت است، مردانی صالح و چون گنجهای در زمین پنهانند، خدا را آن طور که باید می‌شناسند، همگی جوان هستند، هر کدام از آنها به اندازه چهل مرد قدرت دارند، در یقین خود از آهن محکم‌ترند و

اگر از کوه بگذرند آن را پاره پاره می‌کنند، جز برای خدا
شمشیر نمی‌کشند، با هیچ دشمنی روبرو نمی‌شوند مگر آنکه
او را شکست دهند، در راه خدا از هیچ سرزنشی هراس
ندارند و ...^۱

آری چنین کسانی او را یاری خواهند کرد. باید دانست که
این ۳۱۳ تن تنها کسانی نیستند که به هنگام ظهور او را یاری
می‌کنند بلکه اینان یاران خاص حضرت مهدی علیه السلام و سران
لشگر اویند. به این ترتیب او لشکریانی بسیار دارد که غیر از
۳۱۳ نفر فوق الذکر می‌باشند.

۱ - منتخب الاثر، فصل ۶، باب ۱، ص ۴۲۱.

۱۴ - قیام حضرت مهدی علیه السلام

بر اساس روایات هنگامی که وقت ظهر فرار سید
حضرت مهدی علیه السلام به مکه می‌رond، ۳۱۳ تن از یاران
خاصش آرام آرام گرد ایشان جمع می‌شوند.^۱

هنگامی که وقت ظهر فرا رسید، صحیحه‌ای در آسمان
بلند می‌شد که تمامی مردم جهان صدای آن را به زبان خود
می‌شنوند و می‌فهمند. آن صدا فریاد بر می‌آورد که:
جَاءَ الْحَقُّ وَ زَهَقَ الْبَاطِلُ.

حق آمد و باطل از بین رفت.

مؤمنین با شنیدن این صدا به مکه سرازیر می‌شوند (در
روایات وارد شده: هرگاه حضرت مهدی علیه السلام ظهر نمود

۱ - منتخب‌الاثر، فصل ۷، باب ۵، ص ۴۷۵.

به طرف او بروید گرچه به صورت سینه خیز به روی برف باشد^۱) تا عده آنها به ۱۰۰۰۰ تن برسد، آن هنگام حضرت مهدی به طرف مدینه می روند و آنجا را فتح می نمایند. سپس به طرف کوفه حرکت می کنند. در کوفه خیمه ها بر پا می کنند و قرآن را به مردم تدریس می نمایند و

۱ - منتخب الاثر، فصل ۲، باب ۱، ص ۱۷۰.

۱۵ - چگونگی پیروزی حضرت مهدی علیه السلام

در هنگام ظهور یأس و ناامیدی سراسر گیتی را فرامی‌گیرد. مردم از هر طرف ناامید شده تمامی حکومتهاي بشری را فاسد یافته‌اند، آن زمانه، زمانه یاس فکري است. ظهور حضرت مهدی علیه السلام و معجزات او برای بسیاری جرقه امیدی می‌گردد که به سرعت برای یاری او حرکت کنند. تمامی آنها که به ظهور منجی اعتقاد داشتند و چشم به راه او بودند، با شنیدن قیام او به او ایمان می‌آورند. از طرفی معجزات عملی آن بزرگوار بسیاری دیگر را به خود جلب می‌کند. به هنگام قیام، حضرت عیسی علیه السلام نیز به زمین بازمی‌گردند و پشت سر آن امام بزرگوار نماز می‌گزارند و بسیاری از مؤمنان به گرد حضرت مهدی علیه السلام جمع می‌شوند. هرچه آن حضرت از لحاظ نظامی بیشتر پیشرفت می‌کنند،

لشکر شان انبوه‌تر می‌گردد و پیروزی بر ایشان سهل‌تر می‌شود. بر اساس روایات شهر کوفه را پایگاه حکومت خویش می‌سازد^۱ و پس از آن حکومت دادگرانه خود را در سراسر گیتی برقرار می‌سازد و ندای توحید و یکتاپرستی فراگیر می‌شود.

۱۶ - اسلحه مهدی ﷺ

قرآن کریم می فرماید:

وَأَعِدُّوا لِلَّهِمَّ مَا أَسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ وَمِنْ رِبَاطٍ
الْخَيْلِ تُرْهِبُونَ بِهِ عَدُوَّ اللَّهِ وَ عَدُوَّكُمْ!

برای مبارزه با دشمنان تا آنجا که می توانید، اسلحه تهیه
و جمع کنید تا دشمنان خدا و دشمنان شما بهراسند.

این فرمان کلی خداوند شامل قیام حضرت مهدی ﷺ و
جهاد آن بزرگوار نیز می گردد. بر اساس فرمان فوق به نظر
می رسد که حضرت مهدی ﷺ با مدرن ترین اسلحه زمان
قیام خواهند کرد و با آن اسلحه ها با دشمنان خدا به مبارزه
برخواهد خواست. سئوالی که در اینجا ممکن است پیش

۱ - سوره انفال، آیه ۶۰.

بیاید، آن است که در روایات تعبیر شده که حضرت مهدی ﷺ با سیف (شمشیر) قیام خواهد کرد، این نکته پیروزی او را در برابر ابرقدرتها بی که دارای قوی ترین و جدیدترین سلاح زمان هستند، ناممکن خواهد ساخت. می توان به پرسش فوق چنین پاسخ داد که: کلمه سیف در لغت عرب به مفهوم عام اسلحه است و اسم جنس سلاح می باشد اما از آنجا که تا حدود بیش از ۵ قرن تنها اسلحه شمشیر بود، کلمه سیف فقط به شمشیر اطلاق می گردید. در هر صورت این مسئله بیانگر قیامتی با استفاده از اسلحه می تواند باشد. با توجه بدین معنی لغوی و با توجه به فرمان قرآن پیرامون آماده کردن اسلحه کافی در برابر دشمنان، می توان مطلب فوق را چنین توجیه کرد که اسلحه حضرت مهدی ﷺ مطابق اسلحه عصر و زمان ظهور خواهد بود.

۱۷ - حکومت حضرت مهدی علیه السلام

سپاه نیرومند مهدی علیه السلام در هیچ برخوردي به شکست تن در نمی دهد، تمام دولت های ستمگر و باطل را برمی اندازد و یک حکومت جهانی بر اساس عدالت اسلامی به پا می دارد. در سایه حکومت او دماغ مستکبران زمین به خاک مالیده می شود و محرومان و ستمدیدگان به آرزوی خود می رسند.

در سایه این حکومت ظلم و ستم و جنایت و خیانت از سراسر گیتی رخت بر می بندد و برابری، برادری، محبت و عدالت جایگزین آن می شود، انتقام خون همه شهیدان از صدر اسلام تا به آن روز خصوصاً سرور شهیدان امام حسین علیه السلام از ظالمین جهان و تمام کسانی که به قتل آنها راضی بوده اند، گرفته می شود. برکات سراسر جهان را

فرامی‌گیرد، زمین خزائن خود را بارور می‌سازد و آشکار
می‌کند، اموال عمومی و ثروتها همگانی به طور مساوی بین
همه پخش می‌گردد، امنیت تمام جهان را فرامی‌گیرد، علوم
به حد اکثر پیشرفت خود دست می‌یابد، تعلیم و تربیت به اوج
خود می‌رسد و مردم با یکدیگر آنچنان مهربان می‌گردند
که نیازمند حاجت خود را از جیب برادر مؤمن خود
برمی‌دارد و خلاصه آنکه مردم به یک حکومت واحد جهانی،
حکومتی که قرنها آرزوی او را داشتند، دسترسی پیدا
می‌کنند.^۱

۱۸ - سخن آخر

نوشتار فوق مختصر آشنائی بود با بزرگوار مردی که جهان و جهانیان جملگی منتظر اویند، او یگانه ذخیره خدا در روی زمین و تنها امید دل دردمدان است.

و اینک سخن آخر با تو ای برادر! و با تو ای خواهر!
بیاییم از هم‌اکنون با خداوند پیمان ببندیم. و عهدی با
حضرت مهدی علیه السلام بنا کنیم که تا هنگام مرگ جز به حبل
مستحکم ولایت اهل‌بیت به حبل و ریسمان دیگری (که
همگی پوسیده‌اند) چنگ نزنیم، بیاییم با او پیمان ببندیم تا
آخر عمر رهایش نکنیم، بیاییم با دشمنان او، دشمنان دین
خدا پیکار کنیم و با عمل صالح و اجرای دستورات دینی
زمینه‌ساز تعجیل ظهورش شویم، بیاییم از خداوند یاری آن
بزرگوار را در رکابش طلب نماییم. بیاییم دعا کنیم:

ای خدای بزرگ اگر میان ما و او مرگ حائل گردید در هنگامه ظهرش ما را از قبر بیرون آورا در حالی که کفن بر تن کرده ایم و شمشیر برکشیده ایم و لبیک گویان در هر کوه و دشت ندای او را پاسخ داده درخواست پاری حضرتش را اجابت نماییم.

بیاییم از خدا ظهر هرچه زودترش را بخواهیم و آسانی خروجش را طلب کنیم. بیاییم او را، آن روح حیات بخش جهان را، آن قطب عالم امکان را در هیچ روز و ساعتی و در هیچ دقیقه و لحظه‌ای فراموش نکنیم که او نیز نسبت به ما در چنین حالی به سر می‌برد:

إِنَّا غَيْرُ مُهْمَلِينَ لِمُرَاغَاتِكُمْ وَ لَا نَأْسِينَ لِذِكْرِكُمْ
وَ لَوْلَا ذَلِكَ لَنَزَّلَ بِكُمُ الْأَوَاءُ وَ أَصْطَلَمَكُمْ
الْأَعْذَاءُ.^۱

(و هان ای شیعیان!), ما ذرهای از مراعات حال شما کوتاهی نمی‌کنیم و لحظه‌ای از یاد شما غفلت نمی‌ورزیم که اگر این چنین نبود، سختیهای بسیار بر شما وارد می‌گشت و دشمنانتان شما را ریشه کن می‌نمودند.